

Ilustrirani **Slovenec**

Leto IV

Tedenska priloga »Slovenca« (št. 42) z dne 19. II. 1928

Štev. 8

Pogled na Boko Kotorsko s ceste, ki vodi iz Kotora na Lovčen

Nekateri smatrajo ta pogled za najlepšega v Evropi; kakor znano je Boka tudi sedež naše vojne mornarice.

Hsuan Tung

zadnji kitajski cesar iz starodavne dinastije Mandžu, ki živi sedaj v pregnanstvu v Oxfordu na Angleskem.

Japonski ministrski svet

Drugi od desne proti levi je ministrski predsednik baron Tanaka.

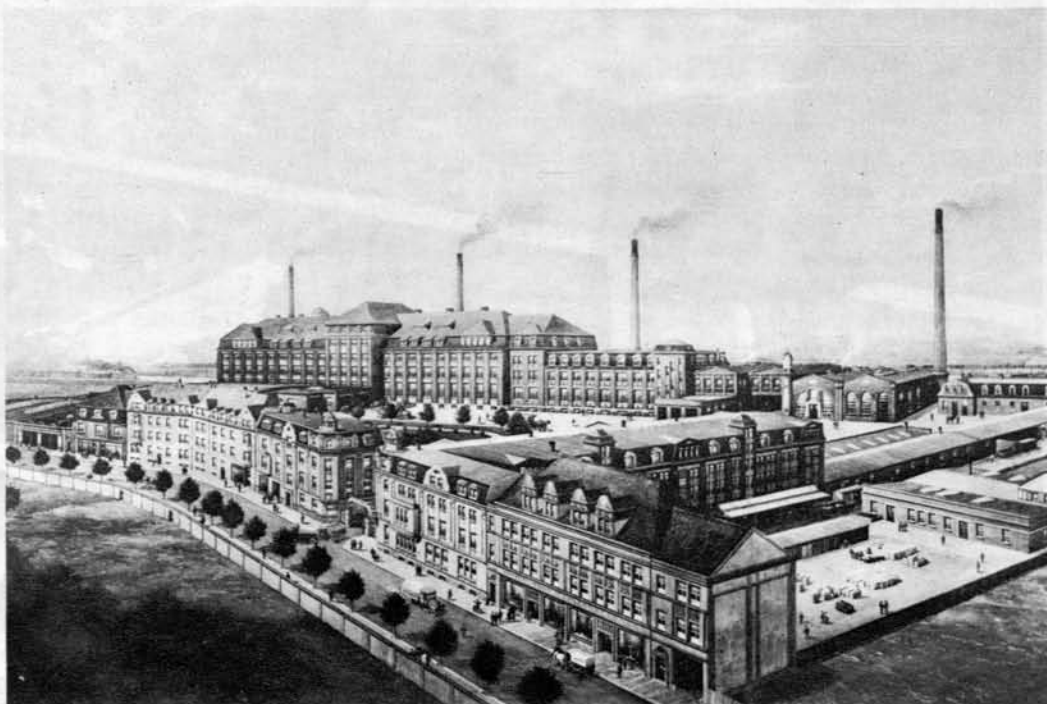

Železna roka v Turčiji

Turčija je zadnja desetletja veljala za tako gnilo državo, da sploh nihče ni resno mislil na njeno ozdravljenje, temveč je vse prezalo, da pograbi iz njenih razvalin čim največ. Toda človek obrača. Bog pa obrne. Po vojni je dobila Turčija moža, ki je precej podoben ruskemu carju Petru Velikemu. — Kakor je ta z železno voljo in roko popolnoma preuredil ne samo državne zgradbe, temveč posegel s svojimi reformami na vsa polja javnega in zasebnega življenja, tako bo tudi sedanji turški diktator preuredil svojo državo prav do najglobljih temeljev. Ogromen vpliv njegovih reform je očitven že danes in velesile, ki so se nekoč že prerivale za dedščino bolnega moža ob Bosporu, so se morale popolnoma umakniti. Da pa pri svojem delu ne pozna šale, nam kaže naša slika, ki predstavlja javno obešenje treh zarotnikov, ki so hoteli nedavno razstreliti Kemalov vlak v Carigradu. Obešena trupla so bila več ur razstavljena.

Konsumna organizacija v Nemčiji

mora vzbujati občudovanje in zavdanje vseh, ki umevajo ogromno važnost združništva. Druga največja tozadevna nemška organizacija je »Državna zveza nemških konsumov«, ki je zgrajena na krščansko-socialnih temeljih in je v rokah nemških katoličanov. Njen sedež je v Kölnu, šteje 350 organizacij in 700.000 članov. Zveza je zgrajena po vzoru angleških konsumov in je zgradila po vojni lastne tovarne za milo, tobak, tobačne izdelke, mesne izdelke, praženje kave in tiskarno. Zveza izdaja strokovni list za voditelje in nastavljenice, največji nemški ilustriran list, ima lastno znanstveno knjižnico in poseben oddelek, ki znanstveno raziskuje konsumno življenje. Naša slika nam kaže pogled na obrate konsumne zadruge »Wohlfahrt« v Altenessnu, ki je obhajala lani 25 letnico obstoja. Ogromnost tega podjetja nam dokazuje dejstvo, da ima letnega prometa okoli 20 milijonov mark (270 milij. Din).

K napefim polifičnim dogodkom v Belgradu

Ministrskega predsednika Veljo Vukičevića, prihajajočega z dvora, obsujejo časnikarji z vprašanji.

Milan Grol

eden izmed voditeljev Davidovičeve demokratske stranke, pristaš krila, ki je za sodelovanje s Pribičevićevo stranko.

„Slovenski krožek“ na Dunaju

je imel ustanovni občni zbor dne 9. oktobra 1927 v dvoranci »Slovan-ske Besede«. Konec januarja je štel krožek že blizu 300 članov, med njimi je večina iz Avstrije in Italije. Na svetosavski zabavi dne 27. januarja t. l. je zbudil nastop novega društva z mešanim zborom splošno pozornost in občudovanje naših krasnih narodnih noš, ki so bile čisto na novo izgotovljene v znanem gledališkem zavodu Hofer Lambert v Margaretenstrasse 19. — Poleg dam je nastopilo v zboru 20 gospodov. Prav lahko bi bilo tudi dvojno število — o čemer upamo, da se zgodi že v kratkem, ko priredi društvo svojo prvo večjo zabavo. — »Slovenski krožek« ima zagotovljeno lepo knjižnico, za katero so pripravljene že prostori, omara in knjižničarka, ki že komaj čaka, da bo imela kaj dela. — Poleg pevskega zbora se že pridno uri dramatski odsek, tako da bodo imeli člani že na svojih nedeljskih sestankih večkrat priliko, da se pošteno pozabavajo in nasmejejo. Svoje prostore ima društvo v restavraciji »Raimundhof« poleg gledališča enakega imena v VI. okraju, Stroh-mayergasse 15. Tu je vsako nedeljo od 18. ure dalje sestanek članov in njih prijateljev — in je vedno jako živahno. Tu se prepeva, deklamuje, govori, predava — sploh

prav pošteno slovenski zabava. — Kdor pride enkrat, se mu vse tako prikupi, da potem prihaja, kadar mu je le mogoče. Našim čitateljem priporočamo, da po možnosti podpi-

rajo to edino slovensko društvo na Dunaju, kjer delajo naši rojaki čast sebi in — narodu. Naša slika nam kaže pevke meš. zbora ob priliki zadnje svetosavske prireditve.

Viktor Parma

Dne 20. t. m. bomo obhajali 70 letnico rojstva tega priljubljenega slovenskega skladatelja, ki je umrl pred dobrimi tremi leti (25. decembra 1924). Rojen je bil v Trstu in po končanih juridičnih študijah je služboval kot politični uradnik po raznih slovenskih mestih in mesticah, med vojno je preživel pokoj na Dunaju, po prevratu pa se je preselil v Maribor, kjer je tudi umrl, a pokopan je v Ljubljani. — Z glasbo se je pečal vse svoje življenje. Kamorkoli ga je zanesla služba, povsod je imel hitro skupaj orkester, s katerim je prirejal potem koncerte. Kot 25 letni mladenič je nastopil že tudi s prvimi lastnimi kompozicijami. Njegovo nadaljnje udejstvovanje na tem polju je bilo jako plodovito, kajti zapustil nam je 9 gledaliških del, 20 instrumentalnih in 11 vokalnih, a k 3 igram je uglasbil razne pevske vložke. —

Naša leva slika nam kaže Parmo l. 1888, desna pa mesec dni pred smrtjo.

PREGLED KRAJEVNIH OBČIN V MARIBORSKI OBLASTI

Mariborska oblast — druga polovica raztrgane Slovenije — je po površini nekoliko manjša od ljubljanske oblasti, po številu prebivalstva pa nekoliko večja, meri namreč 7448 km², na katerih živi 628.000 prebivalcev. Od tega je nekaj ozemlja hrvaškega, namreč politična okraja Čakovec in Prelog (ki štejeta 25 občin s 197.000 prebivalci), tako da je slovenskega ozemlja prav za prav le 6676 km², ki razpada na 12 političnih okrajev in 580 občin s 551.000 prebivalci. Podrobna razdelitev je naslednja: 1. okraj Celje (sodna okraja Celje in Vrnsko) s 663 km², 33 občinami in 60.000 prebivalci; 2. okraj Dolnja Lendava (sodni okraj Dolnja Lendava) s 558 km², 11 občinami in 38.000 prebivalci; 3. okraj Gornji grad (sod. okr. Gornji grad) s 527 km², 11 občinami in 16.000 prebivalci; 4. okraj Konjice (sod. okr. Konjice) s 328 km², 25 občinami in 20.000 prebivalci; 5. okraj Ljutomer (sod. okr. Ljutomer in Gor. Radgona) s 374 km², 68 občinami in 55.000 prebivalci; 6. okraj Maribor, desni breg (sod. okr. Maribor desni breg in Slov. Bistrica) s 648 km², 85 občinami in 46.000 prebivalci; 7. okraj Maribor, levi breg (sod. okr. Sv. Lenart v Slov. gor. in Maribor levi breg) s 602 km², 95 občinami in 81.000 prebivalci; 8. okraj Murska Sobota (sod. okr. M. Sobota) s 596 km², 25 občinami in 55.000 prebivalci; 9. okraj Ptuj (sod. okr. Ormož in Ptuj) z 817 km², 112 občinami in 74.000

prebivalci; 10. okraj Prevalje (sod. okr. Prevalje in Marenberg) s 689 km², 28 občinami in 29.000 prebivalci; 11. okraj Slovenjgradec (sod. okr. Slovenjgradec in Soštanj) s 596 km², 27 občinami in 27.000 prebivalci ter 12. okraj Šmarje (sod. okr. Kozje, Rogatec, Šmarje) s 597 km², 62 občinami in 45.000 prebivalci. Glavne preuredbe nujno zahtevajo — kakor v ljubljanski oblasti — tudi tu občine. Nad 200 občin je tako majhnih, da jih na zemljevidu sploh ni bilo mogoče označiti z imeni, temveč le s številkami. Pri zadnjem ljudskem štetju so našli samo v Ljutomerškem okraju 15 občin z manj kot 300 prebivalci, v obeh mariborskih pa celo 42. V Prekmurju, kjer je bilo še slabše (občina Novi Breznoveci je imela n. pr. 61 prebivalcev), so to — hvala Bogu — za silo uredili, kajti iz prejšnjih 174 občin so jih zvarili le 36, a nujno potrebno bi bilo izvršiti take preuredbe v vsej Sloveniji.

Številke na zgorajšnjem zemljevidu označujejo naslednje občine: 1 Guštanj, 2 Stari trg, 3 Sv. Florjan, 4 Dravograd, 5 Muta, 6 Grajska vas, 7 Zalele, 8 Vojnik, 9 Sv. Jurij, 10 Vitanje, 11 Sv. Kunigunda, 12 Okoško, 13 Beznica, 14 Konjice (okol.), 15 Brezovica, 16 Konjice (okol.), 17 Loke, 18 Planinska vas, 19 Koprivnica, 20 Virštanj, 21 Sedlarjevo, 22 Podčetrtak, 23 Imeno, 24 Sv. Mohor,

25 Nezbiž, 26 Sv. Katarina, 27 Uršično, 28 Braslovče, 29 Mohor, 30 Sv. Trojica p. Sl., 31 Rajnkovec, 32 Tekačevo, 33 Rogaska Slatina, 34 Sečevo (spod.), 35 Lemberk, 36 Sv. Lovrenc n. P., 37 Bistrica p. R., 38 Limbuš, 39 Pekre, 40 Studenci p. M., 41 Sv. Magdalena, 42 Radvanje, 43 Razvanje, 44 Pivola, 45 Smrečno, 46 Kalše, 47 Morje, 48 Bukovec, 49 Gabernik, 50 Ritoznoj, 51 Sentovec, 52 Zg. Bistrica, 53 Kovača vas, 54 Nova vas, 55 Gorica, 56 Pretež, 57 Statenberg, 58 Hostnica, 59 Laporje, 60 Slanovsko, 61 Pekel, 62 Lužečka vas, 63 Jelovec, 64 Hrastovec, 65 Stopno, 66 Gradišče, 67 Selnica o. D., 68 Gradišče, 69 Jelovec, 70 Svečina, 71 Slatinski dol, 72 Spičnik, 73 Plat, 74 Vrtice, 75 Dobrenje, 76 Cirknica, 77 Gradiška, 78 Na Ranci, 79 Kaniža, 80 Polička vas, 81 Jarenina, 82 Vukovski dol, 83 Kamnica, 84 Janževa gora, 85 Selnica, 86 Krčevina, 87 Plodršnica, 88 Dragučeva, 89 Sv. Marjeta o. P., 90 Rozengrund, 91 Draženvrh, 92 Sp. Gašteraj, 93 Žitnice, 94 Ledinek, 95 Kremberg, 96 Ihova, 97 Zg. Rodica, 98 Sv. Benedikt, 99 Zice, 100 Sp. Gašteraj, 101 Sp. Zrjavci, 102 Sv. Trije kralji, 103 Zg. Zrjavci, 104 Zg. Porčič, 105 Sv. Lenart, 106 Radenhova, 107 Zg. Voličina, 108 Jablance, 109 Žunica, 110 Sp. Duplje, 111 Sv. Martin, 112 Ciglence, 113 Ragoznica, 114 Črmljenšek, 115 Gotova, 116 Sv. Trojica, 117 Verjane, 118 Brengova, 119 Trotkova, 120 Sv. Anton, 121 Andrenci, 122 Župelinci, 123 Smolinci,

124 Čagona, 125 Vratja vas, 126 Vratji vrh, 127 Podgorje, 128 Ziberce, 129 Lokavec, 130 Drobotinci, 131 Grabe, 132 Zepovci, 133 Nasona, 134 Apače, 135 Lutverci, 136 Gor. Radgona, 137 Plitovički vrh, 138 Črešnjevce, 139 Sratovci, 140 Boračova, 141 Radenci, 142 Kunelski vrh, 143 Murski vrh, 144 Stametinci, 145 Hrastje-Mota, 146 Kraljevci o. S., 147 Staptinci, 148 Stara Nova vas, 149 Bunčani, 150 Iljaševci, 151 Križevci, 152 Boreci, 153 Ključarovski, 154 Logarovski, 155 Branostavci, 156 Lakavci, 157 Čezanjci, 158 Kristanci, 159 Pristava, 160 Bišečki vrh, 161 Trnovski vrh, 162 Vinterovci, 163 Destinci, 164 Drstelje, 165 Mestni vrh, 166 Kicar, 167 Ragoznica, 168 Krčevna p. P., 169 Breg p. P., 170 Brstje, 171 Zabovci, 172 Moškanjci, 173 Borovci, 174 Spuhlje, 175 Bukoveš, 176 Pobrežje, 177 Lanča vas, 178 Jurovec, 179 Nova cerkev, 180 Podlehnik, 181 glej Dravci, 182 Stojnici, 183 Murtinci, 184 Mala vas, 185 Gajovci, 186 Sv. Marjeta, 187 Formin, 188 Sv. Lenart, 189 Velika Varnica, 190 Veliki Okič, 191 Dravci, 192 Skovišnjak, 193 Sv. Elizabeta v H., 194 Gruškovec, 195 Sv. Barbara, 196 Gorenjski vrh, 197 Ladinci, 198 Vičanci, 199 Lahonci, 200 Runec, 201 Trgovišče, 202 Hum, 203 Pušenci, 204 Zerovinci, 205 Mihalovci, 206 Veličane, 207 Brebrovnik, 208 Sv. Miklavž, 209 Hermanci, 210 Vitan, 211 Jastrebeci, 212 Vodranci, 213 Strahominec, 214 Sv. Jurij v Trnju.

Karneval

Predpusno razveseljevanje je že stoletja udomačeno v vsej Evropi, zlasti pa v romanskih deželah ter se je zaneslo tudi v Ameriko, ki skuša zadnja leta Evropo celo prekositi še na tem polju. — Posebno stari in znameniti so karnevali v Rimu, v Benetkah, v Milanu, v raznih španskih mestih, v Kölnu, v Maincu in v Parizu. Sijaj in razkošje, ki ga razvijejo razni karnevali, je nepregledno; zlata, draguljev in najrazkošnejših tkanin je videti v neslutnih množinah. Najodličnejši karnevalski izprevodi, ki se jih udeležujejo pripadniki vseh slojev, se skušajo ohraniti v mejah dostojnosti, pogosto se pa razvijejo tudi v razbrzdana veseljačenja in divje zapravljanje zdravja in denarja. Včasih so poskušali s karnevali tudi po nekaterih naših mestih, vendar se pri nas niso mogli nikdar posebno udomačiti, kar tudi ni nobena škoda. Da, jako koristno bi bilo, če bi še sedanje predpusno veseljačenje čimbolj omejili, zlasti če pomislimo na tisoče revežev, ki nimajo niti kruha.

Prizor 13 lanskega karnevala v Nici

Zgoraj: **Eden največjih in najlepših dandanašnjih karnevalov** se vrši vsako leto v Pasadeni (Kalifornija).

S karnevala v Viareggio (Italija)

Tamošnji karnevali so še danes med najprivlačnejšimi v Italiji.

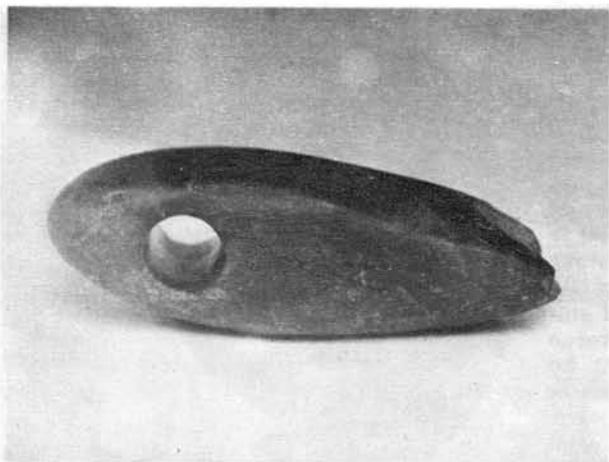

Celo resni Angleži ponore v predpustu

Naša slika nam kaže prizor mask z londonskih ulic.

Prvenstvo si pa hoče vendarle priboriti, kakor povsod, Amerika. Slika nam kaže izprevod 60.000 avtomobilov **na karnevalu v Havanni.**

Sekiro iz kamenite dobe

je našel pred kratkim na svojem vrtu pri rigolanju, kakih 50–60 cm globoko v ilovici, hišni posestnik I. Hafner na Jesenicah. Sekira je iz temnozelenega kamna, kakršnega v jeseniški okolici ni dobiti.

Z lanskega pustovanja litjskih obrtnikov

Zgradili so veliko „barko“, ki je na pustni torek vozila „popotnike“ iz Litije v Šmartno in nazaj; izkupiček voznih listkov je bil namenjen za litjski spomenik padlim vojakom.

Ponekod na Štajerskem imajo namesto maškar Kurente

ki spominjajo še na staroslovenske običaje; naša slika nam kaže Kurente iz Halož.

Na desni: **Prekmurski pozvačin**, ki pozivlje ali vabi nekaj tednov pred poroko na ženitovanjsko gostijo. Nad navadno obleko si obesi robce in brisače, a na noge in na roke zvončke, v rokah pa nosi leseno sekiro, na kateri je napeta jezeva koža.

Slovenski „ballž“

Med raznimi ženitovanjskimi običaji zavzema pri nas jako važno mesto vožnja baliža ali bale, ki je posebno bahava na Gorenjskem, dočim so Dolenjci (glej našo sliko) precej skromnejši.

